Specjalizacja szkół wiejskich. Wioska Hobbitów

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: sobota, 05, listopad 2011 23:00
Rafał Rudka
Odsłony: 3611

Tytułowa nazwa odnosi się do projektu "Specjalizacja szkół wiejskich i wsi", którego celem był znalezienie szans rozwoju wsi po PGRowskiej poprzez specjalizację szkół wiejskich i tworzenia wsi tematycznych.

Projekt był realizowany w województwie zachodniopomorskim w miejscowościach: Sierakowo Słowieńskie, Borkowo, Malechowo, Postomino, Niemica, Ostrowiec.

Pomysłodawcą aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców wsi poprzez tworzenie wiosek tematycznych był dr Wacław Idziak.

Realizowany przez Koszalińskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne projekt był eksperymentalny. Innowacyjnymi elementami projektu była sama idea oparcia rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości na tworzeniu wiosek tematycznych, wykorzystanie szkół jako ośrodków rozwoju wsi, kompleksowe podejście do rozwoju wsi i wykorzystanie niematerialnych czynników rozwoju wsi do tworzenia źródeł dochodu.

Realizacja zakończyła się ogromnym sukcesem, a także opracowaniem "sposobu na rozwój" dla innych wsi, które korzystają z doświadczeń projektu.

Efektem realizacji projektu było stworzenie założeń dla 6 wsi tematycznych i 5 szkół tematycznych. Przeszkolono i przygotowano do dalszych działań 80 liderów wiejskich, założono trzy nowe stowarzyszenia "Mała ojczyzna", "Hobbiton", "Przełamać bierność" oraz powstało ponad 50 nowych, sezonowych miejsc pracy związanych ze specjalizacją szkół i wsi.

Łączne wydatki projektu wyniosły 280 000 zł. Był on finansowany z budżetów gmin, powiatu, grantów z programów: Fundacja Wspomagania Wsi, Fundacja Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce, Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży, Fundacja Fundusz Współpracy, Fundacja Forda oraz wkładu rzeczowego mieszkańców i pracy wolontariuszy.

Obecnie szkoły gminy Malechowo same piszą i realizują bardzo wiele projektów. Często przy ich realizacji współpracują ze sobą. Uczniowie każdej ze szkół prowadzą zajęcia warsztatowe dla uczniów ze szkół z najbliższej okolicy oraz z Koszalina i innych miast. Warsztaty te cieszą się wielką popularnością.

W wyniki realizacji kolejnych projektów powstała w województwie zachodniopomorskim w gminach Sianów i Malechowo sieć pięciu wsi tematycznych. Są to Sierakowo Sławieńskie – Wioska Hobbitów, Iwięcino – Wioska Końca Świata, Podgórki- Wioska Bajek i Rowerów, Dąbrowa - Wioska Zdrowego Życia, Paproty – Wieś Labiryntów. W każdej ze wsi powstały stowarzyszenia, zarejestrowane zostały gospodarstwa agroturystyczne i firmy. Mieszkańcy zyskali nowe możliwości zarabiania wykorzystując przestrzeń wsi oraz swoje zdolności i umiejętności. W 2008 roku wioski odwiedziło około 16 tys. turystów. Każda wieś ma swoją indywidualną ofertę turystyczno – edukacyjną adresowaną do różnego rodzaju odbiorców. Z ofert tych korzystają współpracujące z wioskami biura podróży.

Wioski te odwiedzane są przez przedstawicieli samorządów oraz organizacji pozarządowych z terenu całego kraju, którzy szukają u nas inspiracji do działania.

Projekt otrzymał wiele nagród i wyróżnień.

Phoca PDF

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: sobota, 05, listopad 2011 23:00
Rafał Rudka
Odsłony: 3611

Szczegółowe informacje na stronie www.wioskitematyczne.org.pl

Ogólny opis przedsięwzięcia

Sierakowo Słowieńskie to mała, rolnicza wieś w gminie Sianów, położona 22 kilometry od Koszalina. W 2001 roku w czasie prac nad strategią rozwoju gminy Sianów przeprowadzono analizę Sierakowa, jednakże nie było tam interesujących zabytków, ani walorów przyrodniczych, które mogłyby stać się podstawą do wykreowania produktu turystycznego.

Skupiono się na krajobrazie Sierakowa oraz wiejskim charakterze miejscowości, której położenie i specyfikacja społeczności przypominała krainę Shire opisywaną przez Tolkiena. Przyjęto więc założenie, że tematem rozwojowym, podstawą do tworzenia wsi tematycznej w Sierakowie może stać się proza Tolkiena i w ramach tego będą podejmowane różne aktywności związane z usługami rozrywkowymi i edukacyjnymi. Działania te miały doprowadzić do poprawy warunków życia mieszkańców wsi i uratowaniu od zapomnienia pozostałości lokalnego dziedzictwa kulturowego.

Początki nie były łatwe, trzeba było przekonać mieszkańców do pomysłu i ich zaktywizować. Podjęto pierwsze działania, które miały zapoznać mieszkańców z wizją rozwoju opartą na prozie Tolkiena. Przygotowano z dziećmi inscenizację fragmentu książki „Hobbit", w szkołach przeprowadzono lekcje o twórczości Tolkiena i konkurs wiedzy o jego prozie. Bardzo ważną rolę w tych działaniach spełniała Szkoła Podstawowa w Sierakowie. Ponadto obiekt stanowił bazę noclegową, jadalnie i pracownię dla osób, które pomagały w organizacji jarmarków. Szkoła stała się również miejscem organizacji zebrań wiejskich i spotkań warsztatowych.

Przy pomocy darczyńców, wolontariuszy (studenci architektury, którzy zbudowali pierwsze domki Hobbitów, bractwo Rycerskie z Koszalina, miłośnicy Tolkiena, mieszkańcy okolicznych wsi) i wsparciu gminy Sianów udało się zorganizować Jarmark Hobbita, postawić pierwsze zabudowania hobbickie, częściowo zagospodarować plac przed szkołą. Pierwsze działania okazały się sukcesem, zmobilizowało to mieszkańców do podejmowania kolejnych wyzwań. W początkowym etapie rozwoju wioski hobbitów siłą napędową projektu było osoby z zewnątrz, które organizowały infrastrukturę i pierwszy Jarmark, oczywiście przy aktywnym udziale mieszkańców.

Dopiero po ponad dwóch latach mieszkańcy usamodzielnili się i zaczęli działać bez wsparcia zewnętrznego. Powołano Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Sierakowa i okolic „Hobbiton", które zajmuje się rozwojem i utrzymaniem wioski Hobbitów. W następnych latach inicjatywa cały czas była rozwijana, udało się pozyskać zewnętrzna środki na sfinansowanie przygotowania hobbickich tras turystycznych. Wzbogacono infrastrukturę, wyremontowano zabytkową kuźnię, która była przeznaczona do rozbiórki. Obecnie kuźnia dziadka Filowiata jest ważnym punktem w ofercie edukacyjno-turystycznej wioski, prowadzone są w niej pokazy kowalstwa. Zabudowania gospodarcze przy szkole przerobiono na Palantir, w którym można podziwiać makiety przedstawiające świat Tolkiena, powstały nowe domki hobbitów. Corocznie organizowane są Jarmarki Hobbita, a kalendarz imprez związanych z Tolkienem cały czas wzbogaca się o nowe pozycja m.in. Majówki, Urodziny Bilba, Lato w Wiosce Hobbitów. Organizowane są fabularne gry terenowe, pokazy sztuki kowalskiej w Kuźni Krasnoludów, hobbickie gry i zabawy.

W odpowiedzi na zapotrzebowanie przybywających gości stworzono możliwość noclegów w Wiosce Hobbitów. Wszystkie te działania uczyniły z Sierakowa Sławieńskiego atrakcją turystyczną i pozwoliły mieszkańcom na znalezienie dodatkowych dochodów.Prace nad uatrakcyjnieniem Sierakowa cały czas

Phoca PDF

trwają. Stowarzyszenie "Hobbiton" było partnerem w projekcie "Razem" finansowanym z IW Equal. Celem Partnerstwa było utworzenie i sprawdzenie modelowego rozwiązania, służącego ułatwianiu wchodzenia i powrotu na rynek pracy mieszkańcom wsi na obszarach marginalnych, w postaci zespołu wsi tematycznych. W projekcie wzięło udział pięć wiosek: Dąbrowa – Wioska Zdrowego Życia, Iwięcino – Wioska Końca Świata, Paproty – Wioska Labiryntów i Źródeł, Podgórki – Wioska Baśni i Zabawy, Sierakowo Sławieńskie – Wioska Hobbitów.

W ramach projektu utworzono klaster wsi tematycznych. Umożliwiło to podejmowanie wspólnych działań, wzajemne wsparcie, a także opracowanie spójnej i kompleksowej oferty turystycznej.

Replikowalność takiego rozwiązania

Wieś tematyczna jest wsią, która ma własny, oryginalny pomysł na rozwój i wokół niego tworzone są sposoby na zarabianie. Przykładem takich miejscowości jest austriacki Armschlag specjalizujący się w maku, wieś Szwarzenbach która odżywa dzięki Celtom czy też belgijska wioska chleba Bovenistier.

Także w Polsce powstają pierwsze wsie tematyczne, które oferują niecodzienne atrakcje. Można szukać latających talerzy w Wylatowie w kujawsko–pomorskiem, znanemu dzięki kręgom wygniecionym w zbożu, którego rozwój oparto na wszystkim, co związane z UFO, znaleźć czwartego do gry przy zielonym stole w Rzeczenicy - wiosce brydżowej, podziwiać bociany w Żywkowie - bocianiej wsi.

Zaletą tej metody jest to, że można ją wprowadzić praktycznie w każdej wiosce, bo w każdym miejscu można znaleźć jakąś perełkę, która stanie się inspiracją do dalszych działań.

Początkowo nie wymaga dużych nakładów finansowych, ale konieczne jest zaangażowanie wszystkich mieszkańców wsi, śmiałe pomysły i odwaga, że można zmienić na lepsze własne otoczenie.

Trudnością we wdrażaniu takiego rozwiązania jest jego nieszablonowość, największą barierą jest niechęć mieszkańców do zmian, stereotypowe myślenie, bierność i niechęć do wspólnych działań, a także strach przed niepowodzeniem.

Phoca PDF